

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudců Mgr. Jana Čížka a Olgy Stránské ve věci žalobce: **V. G.**, nar. X, státní příslušnost Ukrajina, bytem J., K., zastoupený Mgr. Josefem Smutným, advokátem se sídlem třída Míru 92, Pardubice, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 1. 2016, č. j. MV-180492-3/SO-2015,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 26. 1. 2016, č. j. MV-180492-3/SO-2015, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku **11.228,- Kč** k rukám zástupce žalobce Mgr. Josefa Smutného, advokáta se sídlem třída Míru 92, Pardubice, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 4. 3. 2016 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 26. 1. 2016, č. j. MV-180492-3/SO-2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 9. 2015, č. j. OAM-7026-17/TP-2015. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Žalovaná napadené rozhodnutí odůvodnila tím, že žalobce nesplňuje podmínku společného soužití se svým otcem, který na území ČR pobývá na základě trvalého pobytu. Pojem „společné soužití“ podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců není v zákoně o pobytu cizinců blíže konkretizován, je ale zřejmé, že se musí jednat o situaci, kdy rodič s dítětem na území skutečně žije, resp. s ním sdílí společnou domácnost. Společné soužití žalobce s otcem nebylo prokázáno, neboť žalobce veškerý čas pobývá na Ukrajině, kde navštěvuje denní studium na střední škole. Za společné soužití nelze považovat takový stav, kdy rodič s dítětem krátkodobě žije na stejné adrese. Žalovaná dále poukázala na to, že zákon o pobytu cizinců upravuje situaci žalobce v rámci povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Závěrem žalovaná dodala, že žalobce prokazatelně žije a studuje na území Ukrajiny. Nebylo tedy prokázáno, že se hodlá trvale usídlit na území ČR a realizovat společné soužití s otcem, protože si zde nezjistil a nezajistil studium. Není proto naplněn účel pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

Žalobce v žalobě namítl, že žalovaná nezohlednila jeho tvrzení a důkazní návrhy žalobce obsažené ve vyjádření ze dne 13. 8. 2015, z nichž vyplývá, že pro pobyt na území ČR nemá s výjimkou turistického pobytu žádný právní titul a že studuje na Ukrajině, ale po případném vyhovění jeho žádosti se přemístí k otci a bude pokračovat ve studiu na obdobné škole v ČR, což má již vyjednáno. Podmínkou k přijetí na školu v ČR je však řádné povolení k pobytu. Žalobce předložil potvrzení o studiu na Ukrajině a navrhl výslech rodičů, čímž hodlal svá tvrzení prokázat. Žalovaná v rozporu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) akceptovala, že Ministerstvo vnitra neprovedlo žalobcem navrhovaný výslech jeho rodičů a v případě pochybností o pravdivosti tvrzení žalobce jej nevyzvalo k doplnění důkazů. Žalobce dále namítl, že mu žalovaná předkládá postup spočívající v ukončení studia na Ukrajině, pobývání v ČR bez platného oprávnění a vyčkávání na vyřízení jeho žádosti. Takový postup je ale rizikový, neboť by se žalobce vystavoval nebezpečí správního vyhoštění a zákazu vstupu na území členských států EU. Zároveň by ztratil nejméně jeden školní rok studia.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce žije a studuje na území Ukrajiny a nebylo prokázáno, že se hodlá trvale usídlit na území ČR se svým otcem, protože si zde nezjistil ani nezajistil další studium. Odkázala na § 20 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), z něž vyplývá, že žalobce mohl k zahájení studia na území ČR využít i jiného pobytového statusu než trvalého pobytu. Žalovaná dále uvedla, že ze směrnice Rady 2003/86/ES, o právu na sloučení rodiny, nevyplývá právo cizinců na udělení pobytu na území ČR. Tato směrnice pouze stanoví podmínky uplatnění práva na sloučení rodiny, nikoliv povinnosti členských států udělovat povolení k pobytu, natož pak povolení k trvalému pobytu. Do českého práva byla implementována prostřednictvím ustanovení § 42a zákona o pobytu cizinců. Konečně uvedla, že výslechy rodičů žalobce by do řízení nepřinesly žádné nové relevantní důkazy, neboť Ministerstvo vnitra vycházelo zejména z doloženého potvrzení o studiu žalobce a postupovalo podle § 6 odst. 2 správního řádu.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 5. 5. 2015 žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. K žádosti doložil mj. potvrzení o denním studiu čtvrtého ročníku na Západně ukrajinské střední škole P. s délkou trvání studia od 1. 9. 2011 do 1. 7. 2016 v oboru tělovýchovy. V době podání

žádosti žalobce přechodně pobýval na území ČR na základě krátkodobého víza uděleného na dobu 30 dnů. Z výpisu z evidence cizinců s povoleným pobytem na území ČR ze dne 18. 5. 2015, č. j. OAM-7026-9/TR-2015, dále vyplynulo, že otcem žalobce je M. H., jenž má na území ČR povolen trvalý pobyt na adrese J., K.. Dne 18. 6. 2015 provedla na dožádání Ministerstva vnitra Policie ČR pobytovou kontrolu za účelem prověření, zda se žalobce zdržuje na adrese svého otce. Bylo zjištěno, že se na této adrese nachází ubytovací zařízení, ve kterém byla zastižena jeho správkyně, jež uvedla, že žalobce zde nebydlí a domnívá se, že ani v minulosti nebydlel. V předložených domovních knihách pak nebyl nalezen žádný záznam o ubytování žalobce nebo jeho otce. Ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 13. 8. 2015 žalobce uvedl, že na Ukrajině se zdržuje, protože nemá žádný právní titul pro pobyt na území ČR s výjimkou turistického pobytu, v jehož rámci dosud rodiče navštěvoval, a protože na Ukrajině studuje střední školu. Má předjednáno, že v případě vyhovění jeho žádosti bude toto studium ukončeno a přemístí se k otci. Dále bude pokračovat ve studiu na škole v ČR, k čemuž si zajišťuje potřebné informace a doklady, nicméně bez povolení k trvalému pobytu nemůže žádat o přijetí.

Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 7. 9. 2015, č. j. OAM-7026-17/TP-2015, žádost žalobce zamítlo. Jako důvod uvedlo, že nebylo prokázáno společné soužití žadatele s rodiči, kteří pobývají na území na základě povoleného trvalého pobytu. Žalobce totiž nepobývá na území ČR, neboť zde pobýval pouze krátkodobě na základě uděleného víza. Žalobce doložil, že je nezaopatřeným dítětem, avšak v současné době navštěvuje denní studium v zemi původu, čímž není splněna podmínka společného soužití s rodiči na území ČR.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Dne 26. 1. 2016 vydala žalovaná napadené rozhodnutí, kterým odvolání žalobce zamítla.

Soud ve věci konal ústní jednání dne 27. 6. 2017. Žalovaný i žalobce se z ústního jednání předem písemně omluvili. Žalobce v písemné omluvě doručené soudu v den jednání, navrhl odročení jednání. Pro případ, že by jednání nebylo odročeno však uvedl, že žalobce na podané žalobě trvá a zopakoval podstatné žalobní námitky uvedené již v žalobě. Soud s ohledem na povahu věci, kdy nebylo třeba provádět dokazování, a rovněž s ohledem na skutečnost, že zástupce žalobce důvody omluvy z jednání ničím nedoložil, dospěl k závěru, že nejsou dány důvody pro odročení jednání (§ 50 s. ř. s.) a věc lze projednat v nepřítomnosti obou účastníků podle § 49 odst. 3 s. ř. s.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí žalované, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel se skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců se „povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, (...) který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé nebo zletilé nezaopatřené dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců“.

Žalobce namítl, že žalovaná odůvodnila své rozhodnutí neprokázáním trvalého soužití žalobce s jeho otcem, aniž by náležitým způsobem zohlednila tvrzení a důkazní návrhy

žalobce. Soud se proto nejprve zabýval otázkou, zda je nutno k vydání povolení k trvalému pobytu podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců prokázat společné soužití žadatele s jeho rodičem již v době podání žádosti. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že se povolení k trvalému pobytu vydá v případě, že jsou kumulativně splněny tři podmínky: (1.) žadatel je nezletilým nebo zletilým nezaopatřeným dítětem (2.) cizince, který má na území ČR povolen trvalý pobyt a (3.) důvodem žádosti musí být společné soužití žadatele s tímto cizincem. V daném případě měly správní orgány první dvě podmínky za splněné. Stěžejní je proto podmínka třetí. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí zabývala výkladem pojmu „společné soužití“ a konstatovala, že zákon o pobytu cizinců tento pojem nedefinuje, nicméně se musí jednat o situaci, kdy rodič s dítětem skutečně žije, resp. sdílí s ním společnou domácnost. Potud lze s žalovanou souhlasit.

Nelze však již aprobovat závěr, že nebyl prokázán důvod žádosti, neboť žalobce pobýval na Ukrajině, kde navštěvoval denní studium na střední škole. Účelem právní úpravy obsažené v § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců je, aby děti cizinců, kteří již mají povolení k trvalému pobytu na území České republiky, měly možnost získat stejný pobytový status, jako mají jejich rodiče, i když v minulosti nepobývaly a ani v současnosti nepobývají na území ČR. Budoucí společné soužití žadatele s rodičem (rodiči) má být pouze důvodem podání žádosti o povolení k trvalému pobytu. Společné soužití však nemusí nutně probíhat již v době podání žádosti (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 3. 2016, č. j. 52 A 106/2015 – 51, rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 10. 2015, č. j. 57 A 120/2014 – 46, dostupné na www.nssoud.cz). V této souvislosti lze odkázat na § 69 odst. 1 a odst. 4 zákona o pobytu cizinců, podle něhož se žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců podává zásadně na zastupitelském úřadu a pouze pro případ, že žadatel pobývá na území ČR v rámci přechodného pobytu, ji lze též podat Ministerstvu vnitra. I z těchto ustanovení je patrné, že právní úprava obsažená v zákoně o pobytu cizinců vychází z předpokladu, že žadatel v době podání žádosti nemusí, a zpravidla ani nebude, pobývat území ČR. Žádost o povolení k trvalému pobytu proto nelze zamítnout pouze z toho důvodu, že společné soužití žadatele a jeho rodiče (rodičů) v době rozhodování správního orgánu dosud neprobíhá.

Pozornost správních orgánů se při posuzování třetí podmínky musí soustředit na ověření toho, zda důvod podání žádosti, tj. soužití s rodičem (rodiči) na území ČR po udělení povolení k trvalému pobytu, se shoduje se skutečným záměrem žadatele. Žadatel je povinen tvrdit, že důvodem žádosti o trvalý pobyt je budoucí společné soužití s jeho rodičem. Pokud tvrdí tento důvod a v řízení není prokázáno, že jím není, resp. je prokázáno, že je důvodem něco jiného, žádosti by mělo být podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců vyhověno. Má-li správní orgán pochybnosti o žadatelem tvrzeném důvodu žádosti o povolení trvalého pobytu, je důkazní břemeno na jeho straně a musí postupem podle příslušných procesních ustanovení správního řádu učinit taková skutková zjištění, která vyvrátí žadatelem tvrzený důvod žádosti, případně bude zjištěn důvod jiný.

Sama skutečnost, že žalobce v době podání žádosti studoval na střední škole mimo území ČR, nepředstavuje překážku vylučující budoucí soužití žalobce s jeho otcem. Vzhledem k tomu, že § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců požaduje nezaopatřenost zletilých žadatelů, která je zásadně podmíněna studiem žadatele na střední nebo vysoké škole (§ 178a zákona o pobytu cizinců) a zároveň, jak bylo výše uvedeno, zákon o pobytu cizinců předpokládá, že žadatel v době podání žádosti ještě nepobývá na území ČR, bude tato situace

v obdobných případech vcelku pravidelně nastávat. Je však zcela běžné, že studium na střední škole lze v přiměřené době (obvykle ke konci školního roku) ukončit. Žalobce ostatně již ve vyjádření k podkladům prvostupňového rozhodnutí uváděl, že v případě udělení povolení k trvalému pobytu ukončí studium na ukrajinské střední škole, přesídli k otci na území ČR a bude ve studiu pokračovat na škole v ČR.

Pokud na základě žadatelem předloženého potvrzení o studiu a výsledků pobytové kontroly vznikly Ministerstvu vnitra pochybnosti o pravdivosti žalobce tvrzení, bylo jeho povinností žalobce nejprve upozornit na vzniklé pochybnosti a umožnit mu, aby je svými tvrzeními a důkazními návrhy objasnil (§ 4 odst. 4 správního řádu) tak, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Ministerstvo vnitra takto nepostupovalo a skutečnostmi, které žalobce ve vyjádření tvrdil, se vůbec nezabývalo. Stejně tak se Ministerstvo vnitra ve svém rozhodnutí nevypořádalo ani s návrhem žalobce na provedení výslechu obou jeho rodičů. Uvedené nedostatky neodstranila v odvolacím řízení ani žalovaná, neboť ani ona se tvrzeními a důkazními návrhy žalobce blíže nezabývala. Pokud v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že nebylo prokázáno, že se žalobce hodlá trvale usídlit na území ČR se svým otcem, neboť si zde nezjistil ani nezajistil další studium, je třeba konstatovat, že takový závěr nemá oporu v shromážděných podkladech. Správní orgány se nesprávně soustředily jen na zjištění, zda žalobce s otcem již společné soužití realizuje, aniž by učinily taková skutková zjištění vyvracející, že důvodem podání žádosti je soužití žalobce s jeho otcem. Soud proto námitku žalobce shledal důvodnou.

Nad rámec uvedeného soud dodává, že odkaz žalované na směrnici Rady 2003/86/ES, o právu na sloučení rodiny, a transpoziční ustanovení § 42a zákona o pobytu cizinců považuje za nepřipadný, neboť žalobce není omezen v tom, o jaký pobytový status žádá. Zákon o pobytu cizinců neukládá povinnost žádat nejdříve o povolení k dlouhodobému pobytu a až následně o povolení k trvalému pobytu, byť se může jednat o běžnou praxi. Ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců proto nelze vykládat tak, že žadateli nemůže být uděleno povolení k trvalému pobytu, pokud může žádat o povolení dlouhodobého pobytu podle § 42a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, jak žalovaná naznačuje.

Ke druhé žalobní námitce je třeba v první řadě uvést, že žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvedla (a to ani implicitně), že by žalobce měl za účelem kladného vyřízení jeho žádosti pobývat na území ČR protiprávně. Pokud jde o související tvrzení, že by po dobu řízení o žádosti žalobce nemohl v ČR studovat, pak lze pouze odkázat na § 20 odst. 2 písm. c) školského zákona, z něhož vyplývá, že přístup ke středoškolskému vzdělání mají občané třetích států za stejných podmínek jako občané EU, pokud zde pobývají oprávněně, tj. na základě jakéhokoliv pobytového oprávnění. Žalobce by tak mohl do okamžiku pravomocného rozhodnutí o jeho žádosti pobývat na území ČR např. na základě dlouhodobého víza za účelem studia podle § 30 zákona o pobytu cizinců. Žalobní bod tedy soud posoudil jako nedůvodný.

S ohledem na shora uvedené závěry soud napadené rozhodnutí zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že uložil žalované povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení žalobce, který byl ve věci plně úspěšný. Náhradu nákladů řízení tvoří odměna advokáta ve výši 6.200,- Kč za dva úkony

právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby) po 3.100,- Kč podle § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), náhrada hotových výdajů ve výši 600,- Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3.000,- Kč. Zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, k nákladům řízení tak patří i náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21% ve výši 1.428,- Kč. Celkem tak činí náhrada nákladů řízení 11.228,- Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 27. června 2017

JUDr. Milan Podhrázký, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Pavlína Švejdvová